

Smag på landskabet

Landskonsulent Heidi Buur Holbeck

Oplæg på naturnetværksmøde d. 19. august

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Naturerhverv.dk

Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

midt
regionmidtjylland

Derudover har projektet fået støtte fra Kvægaftiftsfonden, Region Midtjylland samt kommunerne Ringkøbing-Skjern, Skive, Holstebro og Randers.

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Hvorfor dette projekt?

- Stort behov for mere naturpleje – primært ved at få flere græssende dyr ud på naturarealerne
- Politiske mål om pleje af natur
- Indsatsen skal ske via frivillige aftaler med dyreholdere/naturplejere
- Men der er mange barrierer for naturpleje

Hvad arbejder vi med?

- Naturpleje i praksis – erfarings- og vidensopsamling
- Vidensdeling, samarbejde og forbedret rådgivning fra konsulenter og kommuner til landmænd – gensidig forståelse

Vi arbejder også med. At:

- Udvikle kødprodukter i et fødevarenetværk
- Afprøve og udvikle kødkvalitet og smag
- Udvikle og afprøve et koncept vedr. naturkød
- Nedbryde de barrierer, som besværliggør naturplejen – vi sætter fokus på løsningerne

[Se mere på: www.smagpaalandskabet.dk](http://www.smagpaalandskabet.dk)

Mange barrierer ved naturpleje

- Dårlig driftsøkonomi på grund af lav tilvækst og høje omkostninger
- Tilsyn er tidskrævende
- Pleje af arealerne kan være besværlig
- Naturpleje er ofte kun en lille del af driften
- Bekymring for at naturplejen giver begrænsninger for det øvrige landbrug
- Bekymring for kontrol!
- Afsætning af kød kan være tidskrævende

Vi arbejder på at finde løsninger - og noget er lykkedes:

- Alternativ kontrol til tæt lavt plantedække
 - Tilpasning og afklaring af regler for kontrol efter fast græsningstryk

Ny kontrol af naturarealer – fast græsningstryk

- Valgmulighed i den 5 årige plejegræsordning
- 1,5 storkreatur pr. ha
- MEN kommunen kan fastsætte et lavere græsningstryk ud fra en faglig vurdering
- Dyrene skal gå på arealet i juni, juli og august
- Flere naturarealer der ikke kan få Enkeltbetaling kan få tilskud til naturpleje

Kontrol efter fast græsningstryk

- Arealet skal være egnet til afgræsning
- De arealer, hvor dyrene gør en forskel kan medregnes
- Dvs. det kan afhænge af dyr og racer
- Arealer, der slet ikke bære præg af en afgræsning skal fratrækkes f.eks. arealer med massiv rørskov, tæt buskads, eller arealer under vand
- Der ses ikke på plantedækket!!!
- Kontrollen tæller dyr!!

Kontrol efter fast græsningstryk

- Der kan ikke laves foldskifte
- Dyrene skal være på arealet i de 3 måneder
- Men det åbner op for afgræsning af ekstensive arealer

Kendskab til ny kontrol af plejegræsordningen

- Resultat fra undersøgelse:
 - Få landmænd kendte til den nye kontrolform
 - Færre til muligheden for at få nedsat græsningstrykket
 - Nogle søgte slet ikke tilskud til deres arealer af frygt for kontrol
 - Generelt var der behov for langt mere viden om reglerne

Vi arbejder på at finde løsninger - og noget er lykkedes. Fra 2015 følgende ændringer:

- Ingen GLM krav på naturarealer
 - men på arealer med Enkeltbetaling skal GLM krav overholdes
- Mere lempelige tilbagebetalingskrav
- Højere tilskud til arealer uden EB
- Ikke krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud

Hvad skal der til, hvis målene skal nås?

- Involvering af landmænd
 - Naturpleje skal være attraktiv
 - Sikkerhed for konsekvenser af aftalerne
 - Mere gennemskuelige regler

- Bedre og mere fokuseret naturpleje
 - Naturpleje tilpasset målene med plejen på arealet
 - Bedre rådgivning af naturplejere

Hvem har succes med naturpleje?

- De gode eksempler

- Dygtige landmænd
- Dem der har en god indsigt i de kvægfaglige hensyn på naturarealer
- Dem der kan optimere arbejdsgange
- Dem med robuste racer, der har lette kælvnings
- Dem der har et godt samarbejde med kommunen
- Dem der selv har vinterfoder

Er der en fremtid som naturplejer?

- Ja, det tror jeg. Fordi:
 - Alle er indstillet på forenkling af reglerne
 - Forenkling af regler på vej
 - Stort behov for naturpleje
 - Øget fokus på behovet for at sikre gode forhold for naturplejer bl.a. gennem netværk og mere og bedre rådgivning
- Men:
 - Der mangler unge naturplejere
 - Der er kamp om landdistriktsmidlerne

Netbaseret markedsføring af naturkød

Vi sælger udelukkende:

- Naturkød fra kvæg som har udført naturpleje
- Helt friske fisk fanget i de indre danske farvande
- Kød fra dyr som har levet frit på naturarealer
- Kød fra dyr som er slagtet på lokale slagtehus

Bliv Leverandør

Min konto

Søg

SØG

HJEM

FISK

OKSE

LAM

VILDT

PRESSE

Mellem
familiepakke, 2
måltider til 4
personer (1600 g)

kr. 349,00
(Frit leveret)

Bestil nu

OKSEKØD FRA
Hjardemål Klit
Et Fresh Food People Produkt

Oksefars fra
økologisk
Abeerden-Angus
(10 kg)

kr. 950,00
(Frit leveret)

Bestil nu

OKSEKØD FRA
VEJLERNE
ET FRESH FOOD PEOPLE PRODUKT

Oksefars fra
Limousin (4 kg)

kr. 380,00
(Frit leveret)

Bestil nu

OKSEKØD FRA
Hjardemål Klit
Et Fresh Food People Produkt

Stege af oksekød
fra Abeerden-
Angus (4 kg)

kr. 920,00
(Frit leveret)

Bestil nu

Lammekød fra
DEN JYSKE HEDE

OKSEKØD FRA
Hjardemål Klit

OKSEKØD FRA
VEJLERNE

Oksekød
fra TAASINGE

Undersøgelse af smag

- Europæiske forbrugere foretrækker ofte kød fra dyr der er helt eller delvist fodret med kraftfoder
- - det er det, de er vant til
- - de finder, at kød fra græsfodrede dyr kan have afvigende smag

Smagsundersøgelse i projektet:

- Aroma og smags-karakteristika af naturafgræsning: vildt, metal og lever
- Der skal gøres en indsats for at udnytte karakteristisk smag bedst muligt i videre forarbejdning, tilberedning og i forbruger tilvænning!
- Den gode historie skal sælges

Den gode historie: Sundhed

- Dyr slagtet direkte fra græs har:
 - Lavt fedtindhold
 - Sundere fedt (flere n-3 fedtsyrer og lavere n-6/n-3 ratio)
 - Flere vitaminer (A og E-vitamin – antioxidanter)

Kilde: MARGRETHE THERKILDTSEN
 Aarhus universitet, INSTITUT FOR FØDEVARER

Hegn

Inden der bliver sat hegn op, er der en række ting, der skal tages stilling til. Det er vigtigt at beslutte, hvilken type af hegn og kvalitet, der er behov for. Desuden bør man planlægge, hvordan hegnet kan sættes op, så man er sikker på at opnå de bedste mulige arbejdsforhold til pasningen af dyrene. Det er også afgørende, hvordan der læns strøm til hegn og nogle naboer måske kan den eneste mulige spændingsgiver være solcelleanlæg eller batteri.

Hvis lodsejer, dyneholder og hegnsejer ikke er den samme person, bør der laves en græsningsaftale eller en græsningsaftale, inden hegnet opsættes. Skal man have hegn, helst sammen med naboen, så man kan lægge for læt på skat.

Type af hegn

Fælles for alle typer af ellegher er, at der skal være god jordforbindelse, og at hegnet er ekket inden for en afstand af ca. 200 m fra stier.

- **Kvæg**
 - En tråd er normalt nok til kvæget, men på naboer måske opsættes 0,5 og 0,9 meters højde.
 - Minimum to tråde, hvis der er i arealet.
 - Minimumskrav til spænding
- **Heste**
 - En tråd er ofte nok til heste, der opsættes normalt 2 tråde 0,5 og 0,9 meters højde.
 - En formeltrådsregulering siges indt på hestens bringe.

NDBRUG

Økonomi i naturpleje

For man går i gang med naturpleje, er forholdet til økonomi vigtigt. At der er økonomi i det, fremgår det, at alle giver underskud første år, og uden for økonomiske kalkulationer som bruttoindtægt og samtlige variable udgifter og ejer. Kapitalen med 17 indtægtsindtægter sæges på årsbasis forrentning af

Udgifter i forbindelse med naturpleje er i sig selv et stort udgiftspost. Det er vigtigt at være helt sikker på, hvem der råder over arealet. Ved forpagtningsaftaler er det forpagter, der kan søge om EU-støtte, mens det i græsningsaftaler er ejeren.

EU-støtte til naturpleje ved forpagtnings- og græsningsaftaler

For man søger EU støtte til et landbrugs- og naturareal, er det vigtigt at være helt sikker på, hvem der råder over arealet. Ved forpagtningsaftaler er det forpagter, der kan søge om EU-støtte, mens det i græsningsaftaler er ejeren.

Derfor er det vigtigt, at grundlaget for aftalen er stringent, og at det er helt klart, hvem der har rådigheden. Der er set eksempler, hvor to ansagere har søgt støtte til det samme areal - begge i den tro, at de havde rådigheden ud fra samme aftale.

EU-støtte til landbrugs- og naturarealer udbetales til den, der råder over arealet og samtidig overholder betingelserne for at modtage støtte. Derfor skal man kunne dokumentere, at man er den aftalende part, der har rådigheden, hvis man for eksempel søger enkeltbetalingstilskud, økologistøtte, støtte til miljøvedligeholdelse og lignende. Hvis man ikke kan påvise sin rådighed over arealet, kan det føre til krav om tilbagebetaling og i værste fald sanktion.

Aftalens stringent starter allerede i valg af ord. Udtrykket "forpagtningsaftale" dækker aftaler, der tillægger forpagter rådigheden over arealet, mens "græsningsaftale" sikrer, at det er ejeren, der råder over arealet. I forpagtningsaftaler er det således forpagter, der kan søge om EU-støtte, mens det i græsningsaftaler er ejeren.

Førstegangspøje

Førstegangspøje er den betegnelse, man bruger, når man påbegynder pøje af arealer, der ikke har været drevet eller pøjet i flere år. Med førstegangspøje ændrer man arealets tilstand. Derfor skal man have kommunens tilladelse, før man går i gang med pøje på SS3 beskyttede arealer. Kommunen kan også vejlede om, hvordan førstegangspøjen udføres bedst.

Tak for opmærksomheden